

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ KISIM

ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK HUKUKU

BİRİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK MEVZUATI

1. PARIS CONVENTION (1919) (PARİS KONVANSİYONU).....	19
2. MADRID CONVENTION (1926) (MADRİD KONVANSİYONU).....	19
3. HABANA CONVENTION (1928) (HAVANA KONVANSİYONU).....	20
4. THE WARSAW CONVENTION (1929) SCOPE - DEFINITIONS.....	20
5. CONVENTION ON INTERNATIONAL CIVIL AVIATION (CHICAGO CONVENTION - 1944).....	33
5.1. INTERNATIONAL AIR SERVICES TRANSIT AGREEMENT, SIGNED AT CHICAGO, ON 7 DECEMBER 1944 (TRANSIT AGREEMENT).....	67
5.2. INTERNATIONAL AIR TRANSPORT AGREEMENT, SIGNED AT CHICAGO, ON 7 DECEMBER, 1944 (TRANSPORT AGREEMENT).....	70
6. ROME CONVENTION (1952) CONVENTION ON DAMAGE CAUSED BY FOREIGN AIRCRAFT TO THIRD PARTIES ON THE SURFACE, SIGNED AT ROME, ON 7 OCTOBER 1952 (ROME CONVENTION 1952).....	76
7. THE HAGUE PROTOCOL (1955).....	92
8. GUADALAJARA CONVENTION (1961).....	102
9. CONVENTION ON OFFENCES AND CERTAIN OTHER ACTS COMMITTED ON BOARD AIRCRAFT (TOKYO CONVENTION) (1963).....	107
10. CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL SEIZURE OF AIRCRAFT (THE HAGUE CONVENTION 1970).....	116
11. GUATEMALA CITY PROTOCOL (1971).....	122
12. MONTREAL CONVENTION (1971).....	134
13. MONTREAL PROTOCOL (1988).....	162

14.	CONVENTION ON THE MARKING OF PLASTIC EXPLOSIVES FOR THE PURPOSE OF DETECTION (MONTREAL CONVENTION 1991).....	174
15.	CONVENTION ON COMPENSATION FOR DAMAGE TO THIRD PARTIES, RESULTING FROM ACTS OF UNLAWFUL INTERFERENCE INVOLVING AIRCRAFT (2009)	181
16.	CONVENTION ON COMPENSATION FOR DAMAGE CAUSED BY AIRCRAFT TO THIRD PARTIES (2009).....	209
17.	ACT TO INCOPORATE INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION (IATA)	222
18.	AVRUPA MEVZUATI	225
18.1	MULTILATERAL AGREEMENT ON COMMERCIAL RIGHTS OF NON - SCHEDULED AIR SERVICES IN EUROPE	225
18.2.	SINGLE EUROPEAN SKY (SES).....	231

İKİNCİ BÖLÜM

ULUSAL SİVİL HAVACILIK MEVZUATI

1.	TÜRK SİVİL HAVACILIK KANUNU	233
2.	TİCARİ HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ YÖNETMELİĞİ	269
3.	UÇUCU EKİP UÇUŞ GÖREV VE DİNLENME SÜRELERİ İLE UYGULAMA ESASLARI TALİMATI	299
4.	HAVA KARGO AÇENTALARININ GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI HAKKINDA ÖZEL KURALLAR	321
5.	TİCARİ HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ BAKIM SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ (SHY-M)	334
6.	DİĞER KANUNLAR	342
6.1.	TÜRK HAVA KURUMU KURULUŞ KANUNU 6.2. DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ TEŞKİLAT KANUNU.....	342
7.	SEKTÖREL YÖNETMELİKLER.....	342

İKİNCİ KISIM

ULUSLARARASI HAVAYOLU TAŞIMACILIĞINDA TAŞIMACININ HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN SINIRI

BİRİNCİ BÖLÜM

TAŞIMACILIK

1.1.	Taşımacılık Kavramı	345
1.2.	Taşımacılığın Fonksiyonları.....	346
1.3.	Taşımacılık Türleri	346

1.3.1. Karayolu taşımacılığı	347
1.3.2. Demiryolu taşımacılığı	347
1.3.3. Denizyolu taşımacılığı	347
1.3.4. Havayolu taşımacılığı	348

İKİNCİ BÖLÜM

HAVAYOLU TAŞIMACILIĞI

2.1. Havayolu Taşımacılığı	349
2.2. Dünyada Havayolu Taşımacılığın Tarihsel Gelişimi	350
2.3. Türkiye’de Havayolu Taşımacılığın Tarihsel Gelişimi.....	351
2.4. Havayolu Taşımacılığının Önemi.....	352
2.5. Havayolu Taşımacılığının Avantajları.....	353

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI HAVAYOLU TAŞIMACILIĞI

3.1. Uluslararası Anlaşmalar	355
3.2. Uluslararası Kuruluşlar	356
3.2.1. Uluslar arası sivil havacılık birliği (ICAO).....	356
3.2.2. Uluslararası hava ulaşım birliği (IATA)	357
3.2.3. Avrupa havacılık emniyet ajansı (EASA)	357
3.2.4. Avrupa hava seyrüsefer emniyeti teşkilatı (EUROCONTROL).....	358
3.2.5. Havacılık otoriteleri birliği (JAA).....	359
3.3. Türkiye’deki Havayolu Kuruluşları	359
3.3.1. Sivil havacılık genel müdürlüğü (SHGM)	359
3.3.2. Devlet hava meydanları işletmesi (DHMI)	361
3.4. Uluslararası Alanda Havayolu Taşımacılığını Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	361
3.4.1. Tek hava sahası	361
3.4.2. İkili havayolu taşımacılığı anlaşmaları	362
3.4.3. Vize uygulaması ve uluslararası havayolu taşımacılığı ilişkisi.....	363

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TAŞIYICININ SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN DÜZENLEMELER VE UYGULANMA ŞARTLARI

4.1. Taşıyıcının Sorumluluğunu Düzenleyen Hükümler	365
4.1.1. Genel olarak	365

4.1.2.	1929 tarihli Varşova konvansiyonu, tadil ve ek protokolleri (Varşova/Lahey Sistemi).....	365
4.1.2.1.	1929 tarihli Varşova konvansiyonu	366
4.1.2.2.	1955 tarihli Lahey protokolü.....	366
4.1.2.3.	1961 tarihli Guadalajara ek konvansiyonu	368
4.1.2.4.	1971 tarihli Guatemala city protokolü	369
4.1.2.5.	1975 tarihli Montreal protokolleri.....	370
4.1.3.	1999 tarihli Montreal konvansiyonu	372
4.1.3.1.	1999 tarihli Montreal konvansiyonu öncesinde yaşanan gelişmeler	372
4.1.3.2.	1999 tarihli Montreal konvansiyonu'nun hazırlanması	374
4.1.4.	Ulusal hukuk	377
4.1.4.1.	Genel olarak	377
4.1.4.2.	Mahkemenin kendi hukuku (Lex Fori).....	377
4.1.4.3.	Sözleşme ile belirlenen hukuk	379
4.1.4.4.	Milletlerarası özel hukuk bağlama kurallarına göre uygulanacak hukuk	379
4.2.	Uygulanma Şartları	380
4.2.1.	Genel olarak	380
4.2.2.	Taraflar arasında bir taşıma sözleşmesi bulunmalıdır	381
4.2.3.	Taşıma uluslararası nitelikte olmalıdır	383
4.2.4.	Taşıma hava aracı ile yapılmalıdır.....	387
4.2.5.	Taşıma ücret karşılığında yapılmalıdır.....	389
4.2.6.	Taşımanın konusu yolcu, bagaj veya yük olmalıdır	390

BEŞİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI HAVA TAŞIMALARI BAKIMINDAN TAŞIYICI

5.1.	Genel Olarak.....	393
5.2.	Akdi Taşıyıcı.....	395
5.3.	Fili Taşıyıcı1.....	396
5.4.	Mütevali Taşıyıcı	396

ALTINCI BÖLÜM

TAŞIYICININ SORUMLU OLDUĞU HALLER

6.1.	Genel Olarak.....	399
6.2.	Yolcunun Ölümü veya Yaralanması.....	399

6.2.1. Şartları	399
6.2.1.1. Genel olarak.....	400
6.2.1.2. Kaza	400
6.2.1.3. Kazanın belirli bir süre içinde meydana gelmesi	405
6.2.1.3.1. Genel olarak.....	406
6.2.1.3.2. Biniş işlemleri sırasında	407
6.2.1.3.3. Hava aracında.....	410
6.2.1.3.4. İniş işlemleri sırasında.....	413
6.2.1.4. Zarar.....	414
6.2.1.4.1. Ölüm.....	415
6.2.1.4.2. Yaralanma	416
6.2.1.5. İliyet bağı	421
6.2.2. Hukuki niteliği.....	422
6.3. Bagaj veya Yükün Ziyana veya Hasara Uğraması	429
6.3.1 Şartları	429
6.3.1.1. Genel olarak.....	430
6.3.1.2. Zarara sebep olan olay	432
6.3.1.3. Zarara sebep olan olayın havayoluyla taşıma sırasında meydana gelmesi	433
6.3.1.4. Zarar.....	436
6.3.1.4.1. Ziyan	437
6.3.1.4.2. Hasar.....	438
6.3.1.5. İliyet bağı	440
6.3.2. Hukuki niteliği.....	441
6.4. Yolcu, Bagaj ve Yük Taşımadaki Gecikme	443
6.4.1. Genel olarak	443
6.4.2. Şartları	444
6.4.2.1. Gecikme	445
6.4.2.2. Zarar.....	448
6.4.2.3. İliyet Bağı.....	452
6.4.3. Hukuki niteliği.....	452

YEDİNCİ BÖLÜM

TAŞIYICININ SORUMLULUĞUNDAN DOĞAN TAZMİNAT DAVASI

7.1. Dava Sebebi.....	455
7.2. Davanın Tarafları.....	457
7.2.1. Davacı.....	457

7.2.1.1.	Yolcunun ölümü veya yaralanması halinde.....	458
7.2.1.2.	Bagaj veya yükün ziyaı veya hasara uğraması halinde	458
7.2.1.3.	Yolcu, bagaj ve yükün taşınmasındaki gecikme halinde	460
7.2.2.	Davalı.....	461
7.2.2.1.	Taşıyıcı.....	462
7.2.2.2.	Taşıyıcının adamları.....	463
7.3.	Tazminat Miktarı.....	464
7.3.1.	Genel olarak	464
7.3.2.	Miktar ile sınırlı sorumluluk ilkesinin uygulandığı haller	465
7.3.2.1.	Genel olarak	465
7.3.2.2.	Taşıyıcının sorumlu olduğu haller bakımından öngörülen miktar sınırları	466
7.3.2.3.	Miktar sınırlarında esas alınan değerler	471
7.3.3.	Miktar ile sınırlı sorumluluk ilkesinin uygulanmadığı haller	472
7.3.3.1.	Genel olarak.....	472
7.3.3.2.	Taşıyıcının veya adamlarının belirli nitelikteki davranışları	473
7.3.3.2.1.	Varşova/Lahey konvansiyonu'na göre	473
7.3.3.2.2.	1975 tarihli 4 Numaralı montreal protokolü'ne göre	474
7.3.3.2.3.	1999 tarihli Montreal konvansiyonu'na göre.....	475
7.3.3.3.	Taşıma belgelerinin düzenlenmemesi veya gerekli kayıtları içermemesi.....	475
7.3.3.3.1.	Varşova/Lahey konvansiyonu'na göre	475
7.3.3.3.2.	1975 tarihli 4numaralı Montreal protokolü'ne göre.....	480
7.3.3.3.3.	1999 tarihli Montreal konvansiyonu'na göre.....	480
7.4.	Dava Açma Süresi.....	481
7.5.	Görevli Mahkeme	483
7.6.	Yetkili Mahkeme	483
7.7.	İspat Yükü.....	488
7.8.	Tahkim	488
	SONUÇ.....	489
	KAYNAKÇA.....	493

KAYNAKÇA

I. KİTAPLAR, MAKALELER VE RAPORLAR

- Arıkan, İ., (1998). "Havayolu Ulaşımı ile Turizm İlişkisi ve Havaalanları", *Anatolia; Turizm Araştırmaları Dergisi*, Yıl: 9, Eylül, Aralık, ss. 46-54.
- Arkan S., "Yolcu Taşımalarında Karşılaşılan Bazı Hukuki Sorunlar Üzerinde Düşünceler", *BATIDER*, Haziran 1983, C. XII, S.3, s.13-25. (Yolcu Taşımaları)
- Arkan S., *Karada Yapılan Eşya Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu*, Ankara, 1982. (Kara Taşıma)
- Arslan A., "Uluslararası Hava Taşımalarında Taşıyıcıya Yükün Ziyayı Ve/Veya Hasarı Sebebiyle Yöneltililecek Sınırlı/Sınırsız Sorumluluk Halleri ve Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulması", Prof. Dr. Selahattin Sulhi Tekinay'ın Hatırasına Armağan, İstanbul 1999, s.89-118.
- Aşkın, A. İ. M. (2013). *Türkiye'nin D-8 Ülkeleri ile Ticari İlişkilerinde Havayolu Taşımacılığının Yeri (2002-2012)*. Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Ortadoğu İktisadi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Bakırcı, M., (2012) Muzaffer, "Ulaşım Coğrafyası Açısından Türkiye'de Havayolu Ulaşımının Tarihsel Gelişimi ve Mevcut Yapısı", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Marmara Coğrafya Dergisi, Sayı 25.
- Batur, B., S., (2008). *Java Yolcu ve Kargo Taşımacılığı: Dünya ve Türkiye'de Uygulamalar*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim dalı Uluslararası İşletmecilik Programı Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Baydin, Z. (2000). *Uluslararası Sivil Havacılık Kuralları ve Türkiye'de Uçuş Eğitimi Organizasyonları*. Anadolu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir
- Bayraktutan, Y. ve Özbilgin M., (2012) "Lojistik Sektöründe Havayolu Yük Taşımacılığı ve Türkiye", 1st International Aviation Management Conference, Book of, pp. 80-89, 7 December 2012, Ankara

- Cuningham M., "The Montreal Convention: Can Passengers Finally Recover for Mental Injuries?", *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, Vol.41, p.1043-1285.
- Çağa T., "Hava Taşıyıcısının Sınırlı Ve Sınırsız Mesuliyetine Dair", V. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu (22-26 Mart 1988) Ankara 1988, s.173-217. (Mesuliyet)
- Çağa T., Hava Hukuku, İstanbul, 1963. (Hava Hukuku)
- Çancı, M., Erdal, M., (2003), Uluslararası Taşımacılık Yönetimi, Uluslararası Taşımacılık veLojistik Üretenler Derneği, İstanbul, 1-302
- Çelik, D. S., (2017). Uluslararası Havayolu Yolcu Taşımacılığı: Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri İle Gelir Yönetimi Uygulaması. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme (İktisat) Anabilim Dalı Doktora Tezi. İstanbul
- Dalmuş A. B., (2014). Türkiye’de Ticari Hava Taşımacılık Sektörünün Strateji Belirleme Sürecinde Swot Analizinin Rolü: Tasarım Okulu Perspektifiyle Bir İnceleme. Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi İşletme Anabilim Dalı İşletme Programı. Ankara
- Davies, R.E.G. (1983). *A History of the World Airlines*. Pr Lnc Yarınları. 1. Baskı Amsterdam. Hollanda.
- Demirkıran H. M., "Varşova/ Lahey Konvansiyonu Uyarınca Uluslararası Yolcu Taşımalarından Hava Taşıyıcısının Sorumluluğu ve Manevi Tazminat Meselesi", Prof. Dr. Hüseyin Ülgen’e Armağan, C.I, İstanbul 2007, s.891-908.
- Dempsey P. S., *European Aviation Law*, Kluwer Law International, Hague, 2004.
- Dempsey P. S./Milde M., *International Air Carrier Liability: The Montreal Convention of 1999*, McGill University Centre for Research in Air & Space Law, Montreal, 2005.
- Deschenaux, H./Tercier, P., *Sorumluluk Hukuku*, Ankara, 1983 (Çeviren: Salim Özdemir).
- Doganis, R. (2001). *The Airline Business in the Twenty-First Century*. Routledge. Birinci Baskı. Routledge Yayın Evi. Londra. Birleşik Krallık. ISBN:10:0-41534614-2
- Doganis, R. (2002). *Flying Off Course: The Economics of International Airlines*, 3. Basım, London:Routledge.

- Durmuş, G., 2011. Uluslararası Havayolu Yük Taşıma Hizmeti Veren İşletmelerde (Lojistik) Muhasebe Organizasyonu: Bir Uygulama. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Muhasebe Programı Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Eren, F., Borçlar Hukuku, 10.Baskı, İstanbul, 2008.
- Erkayman, B., (2007). Lojistikte Taşıma Şekillerinin Belirlenmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü FBE Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı Sistem Mühendisliği Programı Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Franko N., "Yargıtay Kararları Açısından Taşıyıcının Mesuliyetine Müteallik Bazı Mes'eleler", IV. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu (20-21 Mart 1987), Ankara 1987, s.313-350.
- Franks M. R., "Airline Liability for Loss, Damage or Delay of Passenger Baggage", Fordham Journal of Corporate and Financial Law, 2007, Vol.12, p.735-894 .
- Gençtürk M., "Taşıma Sözleşmelerinin Uluslararası Niteliği ve MÖHUK'a Göre Yabancılık Unsuru Bulunan Taşıma Sözleşmelerine Uygulanması Gereken Hukuk", Doç. Dr. Mehmet Somer'in Anısına Armağan, İstanbul, 2006, s.637-653. (MÖHUK/Taşıma Sözleşmesi)
- Gençtürk M., Uluslararası Eşya Taşıma Hukuku (Gecikmeden Doğan Sorumluluk), İstanbul, 2006. (Eşya Taşıma)
- Gerede, E., (2011). Türkiye'nin İkili Havayolu Taşımacılığı Anlaşmalarının Havayolu Yönetimine Etkileri Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Ölçek Önerisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt/Vol.: 11 - Sayı/No: 3 : 29-50.
- Gerede, E., (2015). Havayolu Taşımacılığı Ve Ekonomik Düzenlemeler Teori ve Türkiye Uygulaması, Sivil Havaçılık Genel Müdürlüğü Yayınları, Art Ofset Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara.
- Giemulla E./Schmid R./Müler-Rostin W./Dettling-Ott, R./Margo, R., Montreal Convention, Alphen aan den Rijn, 2006.
- Göknil M. N., Hava Hukuku, İstanbul, 1951.
- Grönfors K., Air Charter and the Warsaw Convention-A Study in International Air Law, Uppsala, 1956.
- Kaner İ. D., "1929 Tarihli Varşova Konvansiyonunda Hava Taşıyıcısının Yolcu, Yük Ve Bagaj Taşımacılığında Doğan Sorumluluğu", II. Eşya Taşımacılığı Sempozyumu (Bildiriler- Tartışmalar, 24-25 Ocak1985, Maçka-İstanbul), Ankara 1985, s.117-218. (Yolcu, Yük ve Bagaj)

- Kaner İ. D., "Birden Fazla Taşıyıcı Tarafından Yapılan Hava Taşımaları (Zincirleme Taşımalar)", BATIDER Haziran 1992, C. XVI, S.3, s.1-24. (Zincirleme Taşımalar)
- Kaner İ. D., "Varşova Konvansiyonu'nda Taşıyanın Sorumluluğu", İHFM, 1984,C.50, S.1-4, s.423-478vd. (Varşova/Sorumluluk)
- Kaner İ. D., Hava Hukuku (Hususi Kısım), 2. Baskı, İstanbul, 2004. (Hava Hukuku)
- Karagülle A. Ö., (2007). Taşımacılık Sektöründe Havayolu Ve Karayolu İşletmelerinin Karşılıklı Beklentileri Ve Bir Entegre Yolcu Taşımacılığı Modeli Önerisi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı Doktora Programı. Doktora Tezi. İstanbul
- Kaya, E. (2000). Havaalanlarında Fiyatlandırma Açısından Muhasebe Bilgi Sistemleri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Kaya, E. (2012). Ulaştırma Kavramı ve Önemi, Ender Gerede ve Nil Aras (Ed.). Ulaştırma Sistemleri içinde. Eskişehir:Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi
- Kaynak, M. (2004). Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Bağlamında Avrupa Ulaştırma Koridorlarında Bölgesel Rekabet ve Türkiye. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomik Yaklaşım Dergisi. Cilt:15. Sayı:52-53. Ankara
- Kender R., "Yükleme Boşaltma ve Ardiye Safhasında Sorumluluk ve Sigorta İle İlgili Bazı Meseleler", Eşya Taşımacılığı Sempozyumu, (Bildiriler-Tartışmalar, 26-27 Ocak 1984, Maçka-İstanbul), Ankara, 1984, s.243-274
- Keskin M. H. (2012). "Tek Avrupa Hava Sahası İnisiyatifinin Türkiye'nin AB Üyeliğine Etkisi, Güvenlik Stratejileri", Yıl:8 Sayı:16
- Kırca İ., "Havayolu İle Yapılan Eşya Taşımaları Dolayısıyla Düzenlenen Hava Yük Senedinin Hukuki Niteliği ve İspat Fonksiyonu", BATIDER, Haziran 1990, C.XV, S.3, s. 89 vd. (Hava Yük Senedi/Hukuki Niteliği, İspat Fonksiyonu)
- Kırman A., Havayolu ile Yapılan Uluslararası Yolcu Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu, Ankara, 1990.
- Köksal Tunay, Uluslararası Sivil Havacılık Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- Mankiewicz, R., The Liability Regime of The International Air Carrier, Quetremont, 1981.

- McLauchlan P./Herrera A. E./Johnson N., "Delayed Arrivals in Aviation Law", *Transportation Law Journal*, 2009, Vol.36, p.21-47.
- McNair L., *The Law of The Air*, 3rd Ed. By Kerr and Evans, London, 1964.
- Oğuzman, K./Öz, T., *Borçlar Hukuku, Gözden Geçirilmiş 6.Basıdan 7. Tıpkı Bası, İstanbul*, 2009.
- Orbay Ortaç, N., (2014). *Havayolu İle Taşınan Yolcuların Ölümünden Veya Yaralanmasından Doğan Hukuki Sorumluluk*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Doktora Tezi. Ankara
- Özdemir A., *Hava Taşıyıcısının Sorumluluğu: Bagaj ve Yükün Kaybı, hasarı ve Gecikmeden Doğan Zararlar Nedeniyle*, Ankara, 1992.
- Özdemir F. S. (2007). *Lojistik Maliyet Yönetiminde Optimizasyonla Sağlanan Etkinlik Artışının İşletmelerin Finansal Yapısı Üzerindeki Etkisinin Taşıma Maliyetleri Yönünden İncelenmesi*, İktisadi Araştırmalar Vakfı, İstanbul.
- Özdemir T., *Uluslararası Eşya Taşıma Hukuku (Ziya ve/veya Hasar Sorumluluğu)*, İstanbul, 2006.
- Özenen, C. G. (2003), *Havaalanı Yatırımlarında Özelleştirme Dünyadaki Uygulamalar ve Türkiye İçin Öneriler*, DPT Uzmanlık Tezi Yayın No : 2666.
- Öztürk, G., (2016) *Uluslararası Taşımacılıkta Verimliliğin Sağlanmasına İlişkin Alternatif Yöntemler*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim dalı Uluslararası İşletmecilik Programı Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Postacıoğlu İ., *Medeni Usul Hukuku Dersleri*, Genişletilmiş 5.Bası, İstanbul, 1970.
- Rosevear A. B., "The Future of the Warsaw Convention", *McGill Law Journal*, 1968, V.14, N.2, s.161-173.
- Sarıgöllü E., "Sivil Hava Aracı İşletenin Üçüncü Kişilere Karşı Hukuki Sorumluluğu", Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Ankara 1988, s. 767-794.
- Shawcross C./Beaumont K. M., *Air Law*, 4th Edition Reprint, London, 1988.
- Sözer B., "Consolidation of the Warsaw/Hague System", *McGill Law Journal*, 1979, V.25, N.2, s.217-235. (Consolidation of the Warsaw/Hague System)

- Sözer B., "Havayolu ile Yapılan Milletlerarası Taşımalarda Yolcunun Ölümü veya Yaralanması Sonucundan Doğan Zararlardan Taşıyanın Sorumluluğu", BATIDER Haziran 1978, C.IX, S.3, s.765-851. (Milletlerarası Hava Taşımacılığı-Sorumluluk)
- Sözer B., "Havayolu ile Yapılan Uluslararası Taşımalarda Taşıyanın Sorumluluğunu Düzenleyen Varşova / La Haye Sisteminin Tadiline İlişkin 1999 Montreal Sözleşmesi", BATIDER, Haziran 2001, C.XXI, S.1, s. 141-192. (Varşova/La Haye Sistemi-1999Montreal Sözleşmesi)
- Sözer B., "Milletlerarası Hava Taşımalarına İlişkin Kurallar ve Uygulanma Şartları", BATIDER, Aralık 1977, C.IX, S.2, s. 369-403. (Milletlerarası Hava Taşımacılığı-Kurallar)
- Sözer B., "Taşıyanın Taşıma Sözleşmesinden Doğan Sorumluluğunu Düzenleyen Hükümlere İlişkin Bazı Meseleler ve Görüşler", BATIDER, C.XIV, S.2, 1987, s.87-163. (Taşıma Sözleşmesinde Sorumluluk)
- Sözer B., "Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun Hükümlerine Göre Taşıyanın ve İşletenin Sorumluluğu", BATIDER, Aralık 1984, C.XII, S.4, s.3-86. (TSHK/Sorumluluk)
- Sözer B., Türk Hukuku'nda ve Uluslararası Hukuk'ta Havayolu ile Yük Taşıma Sözleşmesi, Genişletilmiş 2.Baskı, İstanbul, 2009. (Yük Taşıma Sözleşmesi)
- Speas, D.R. (1955). Technical Aspect of Air Transport Management. McGraw-Hill Book Company. Newyork. USA.
- Şanlı C., Uluslararası Sivil Havacılık Davalarında Mahkemelerin Yargı Yetkisi Ve Uygulanacak Hukuk, İstanbul, 1992.
- Şen, G., (2016). "Havacılık Kuralları", İstanbul Aydın Üniversitesi, Havacılıkta Yer Hizmetleri Bölümü ve Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Bölümü, 2016
- Tandoğan H., Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/2, Kira ve Ödünç Verme (Âriyet, Karz) Sözleşmeleri, 3. Tıpkı Basımdan 4. Tıpkı Basım, İstanbul, 2008. (Özel Borç İlişkileri C.II)
- Tandoğan H., Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Ankara, 1981. (Sözleşme Dışı Sorumluluk)
- Tandoğan H., Türk Mesuliyet Hukuku, Ankara, 1961. (Mesuliyet)
- Tosun, M., (2017). Havayolu Taşımacılığının Gelişimi Ve Türkiye Ekonomisindeki Yeri. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Ağrı.

- Unmack T., Civil Aviation: Standards and Liabilities (Aviation Practical Guides), LLP, London, 1999.
- Ülgen H., "Hava Taşımaları ve Uygulanacak Hükümler", İBD, Ekim-Kasım-Aralık 1984 C.58, S.10-11-12, s. 614-630. (Hava Taşımaları)
- Ülgen H., "Hava Taşıyıcısının Sorumluluktan Kurtulması Hakkında", Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu Armağanı, Ankara, 2004, s.559-564. (Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulması)
- Ülgen H., "Türk Hukukunda ve Milletlerarası Hukukta Karayolu ile Yolcu ve Bagaj Taşıma", II. Taşımacılık Sempozyumu (24-25 Ocak 1985, İstanbul), Ankara, 1985, s.1-41. (Sempozyum)
- Ülgen H., Hava Taşıma Sözleşmesi, İstanbul, 1987. (Taşıma Sözleşmesi)
- Üstündağ S., Medeni Yargılama Hukuku, 3.Baskı, İstanbul, 1984.
- Wells, A.T. ve Bruce, D.C. (2007). Introduction to Aviation Insurance and Risk Management. 3. Baskı. Malabar. FL Kreiger.
- Wells, A. T., (1999) Air Transportation: A Management Perspective, Wadsworth publishing Company, USD.
- Williams, G. (1994). The Airline Industry and Impact of Derogulation. Ashgate Publishing Company, Burlington, USA. ISBN: 0291398243
- Wittmer, A., Thomas B. ve Roland. M. (2011). Management of the Integrated Aviation Value Chain. ISBN 978-3-642-20079-3. DOI:10.1007/978-3-642-20080-9. Springer Heideberg. Londra. Birleşik Krallık.
- Yavuz C., Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7.Baskı, İstanbul, 2009.
- Yetiş Şamlı K., Uluslararası Kara, Hava Ve Deniz Yolu İle Eşya Taşımalarında Taşıyıcının / Taşıyanın Sınırlı Sorumluluktan Yararlanma Hakkının Kaybı, İstanbul, 2006 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Yılmaz, E., (2015). Havayolu Taşımacılığında Yer Hizmetlerinin Önemi Ve Yer Hizmetleri İnsan Kaynağının Analizi: Esenboğa Havalimanı Örneği. Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İşletme Programı Yüksek Lisans Tezi. Ankara
- Yurttaş, B., (2007). Havayolu Ulaştırmasında Yolcuların Seçim Ölçütleri Üzerine Bir Uygulama, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik İşletmeleri ve Yönetimi Anabilim Dalı Lojistik ve Deniz Ulaştırması Programı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, İzmir.
- Zeyneloğlu A., Taşıma Hukuku, 2.Baskı, Ankara, 1993.

II. ULUSLARARASI ANLAŞMALAR, SÖZLEŞMELER, MODEL KURALLAR VE İLGİLİ MEVZUAT

Hamburg Rules

Hague-Visby Rules

Lahey Rules

The Warsaw Convention

Montreal Protocol

The Hague Protocol

Guadalajara Convention 1961

Guatemala City Protocol

Montreal Convention

United Nations Convention On International Multimodal Transport Of Goods (Geneva, 24 May 1980)

Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (Birleşmiş Milletler Ticaret Hukuku Komisyonu Tahkim Kuralları/UNCITRAL Tahkim Kuralları),

Convention on the Recognition and Enforcement of the Foreign Arbitral Awards, New York, 1958 (1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında New York Sözleşmesi),

European Convention on International Commercial Arbitration, Geneva, 1961 (Milletlerarası Ticari Tahkim Hakkında 21 Nisan 1961 tarihli Avrupa -Cenevre- Sözleşmesi),

General Act for the Pacific Settlement of International Disputes of 1928 (1928 Genel Tahkim Sözleşmesi),

International Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States (Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümlemesi Hakkındaki Sözleşme/ICSID Konvansiyonu),

Multilateral Agreement on Investment (Yatırımlar Hakkında Çok Tarafı Anlaşma /MAI),

Regulation on the Procedure of the International Conciliation (Uluslararası Hukuk Enstitüsü'nün Uluslararası Uzlaştırma Prosedürleri Hakkındaki Yönetmeliği),

- Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce (Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Kuralları / ICC Tahkim Kuralları),
- The 1899 Hague Convention for the Pasific Settlement of International Disputes / La Haye Sözleşmesi,
- The 1907 Hague Convention for the Pasific Settlement of International Disputes / 1907 La Haye Sözleşmesi,
- The Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes between Two States, 1992 (1992 tarihli İki Devlet Arasındaki Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Çözümü için Seçimlik Kurallar),
- The Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes between Two Parties of Which Only One is A State, 1993 (1993 tarihli Tarafardan Sadece Biri Devlet Olan İki Taraf Arasındaki Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Çözümü için Seçimlik Kurallar),
- The Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration betwe-en International Organizations and Private Parties, 1996 (1996 tarihli Uluslararası Örgütler ile Özel Kişi ve Kuruluşlar Arasındaki Tahkim için Seçimlik Kurallar),
- UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration (Milletlerarası Ticari Tahkime İlişkin UNCITRAL Model Kanunu),
- Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes of World Trade Organization (Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Usul ve Kurallar Hakkında Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması),
- United Nations Model Rules on Arbitral Procedure, 1958 (1958 tarihli Birleşmiş Milletler'in Tahkim Usulüne İlişkin Model Kuralları),
- ICC Uluslararası Tahkim Divanı Statüsü,
- ICC Uluslararası Tahkim Divanı İç İşlem Tüzüğü,
- ICC Tahkim Tüzüğü,
- 20.5.1982 tarihli ve 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun,
- 21.06.2001 tarihli ve 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu,
- Conciliation Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL Uzlaştırma Kuralları),
- UNCITRAL Model Law on Internaitonal Commercial Arbitration (1985), (Milletlerarası Ticari Tahkime İlişkin Model Kanun),

UNCITRAL Model Law on International Commercial Conciliation (2002), (Milletlerarası Ticari Uzlaşmaya İlişkin Model Kanun),
Principles of International Commercial Contracts (Rome, 2004),(Milletlerarası Ticari Sözleşmelere İlişkin İlkeler),
Principles of European Contract Law, 2004 (Avrupa Sözleşme Hukuku İlkeleri, 2004).

III. İNTERNET KAYNAKLARI

<http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&series=IS.AI.R.PSGR#>, E01.06.2018.rişim Tarihi: 20.05.2018
<http://www.dhmi.gov.tr/getBinaryFile.aspx?Type=14&dosyaID=1049>,
13.06.2018.m Tarihi: 21.05.2018
<http://www.iata.org/about/Pages/history.aspx>, 22.06.2018.m Tarihi: .2018
https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/easa_en,
06.07.2018.rişim Tarihi: 14.04.2018
<http://www.mfa.gov.tr/eurocontrol.tr.mfa,r11.07.2018.işim> Tarihi: 4.2018
<http://web.shgm.gov.tr/tr/kurumsal/1--tarihce,i16.07.2018.m> Tarihi: 10.05.
https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc070/kanuntbmmc070/kanuntbmmc07003348.pdf, Eri20.07.2018.şim
<http://www.dhmi.gov.tr/DHMIPage.aspx?PageID=1#.WtcndNSLRAg>,
22.07.2018.2şi

IV. İLGİLİ İNTERNET SİTELERİ

www.icao.org
www.ubak.gov.tr
www.und.org.tr
www.wto.org
www.loder.org.tr
www.iccwbo.org
www.oecd.org
www.dtm.gov.tr
www.igeme.org.tr
www.abgs.gov.tr
www.musavirlikler.gov.tr

www.tcmb.gov.tr
www.gumruk.gov.tr
www.hukukturk.net
www.avrupa.info.tr
www.wtcankara.org.tr
www.turkticaret.net
www.atonet.org.tr
www.kobinet.org.tr
www.kobifinans.com.tr
www.ostim.org.tr
www.eceeuropa.com
www.orgtr.org
www.ecplaza.net
www.verginet.net
www.gumrukform.com
www.uttegae.com
www.ram.com.tr
www.stadusa.gov
www.intracen.org
www.wand.com
www.brittrade.com
www.asiatrade.com
www.offer21.com
www.alibaba.com
www.tradezone.com
www.e-trader.com
www.thomasregister.com
www.kompass.com
www.europages.com
www.fas.usda.gov
www.itaiep.doc.gov
www.orgtr.org